

הבטחת דיין

שבוע ביצעה גולדה מאיר תרגיל גאוני. רק מתימספר ידעו על כך. ואלה שידעו — שתקו.
 לגבי האזרח הרגיל, היה ביקור רוג'רס פסטיבל אחד ממושך. העיתונות, הסובלת כעת ממילא מבצורת טוטאלית של חדשות, התנפלה על הביקור כמוצאת שלל רב. כל חיוך, כל שיהוק של שר-החוץ האמריקאי, עוזריו, נשותיהם, טייסיו ונהגיו, דווחו באריכות. צהרון אחד הקדיש ביום אחד שישה עמודים שלמים לידועות, סקירת, פרשנות, ניתושים, השערות ודברי-נבואה על הביקור ותוצאותיו.
 מול המלל המשתפך הנה, עמד האזרח חסר-אונים. הוא שמע הצהרות שרים ועורכים,

דיין אחכה
 תצלום מרתק זה מראה את שר-הביטחון בשעה שהמתין ל-
 בואו של סיסקו, כשהוא חצי חבוי מאחורי שיח, ובזרועו הי-
 שמאלית התיק בו הכין את הרשימות לשיחה. החיוך הנצחי שלו נראה מאולץ מאד.

לא זו בלבד שנשאר נאמן לנכונותו לשלום, אלא גם ערך טיהור בצמרת
 מישטרו וניפה את מתנגדיו השלום עם ישראל. בשיחותיו עם רוג'רס
 גילה סאדאת גמישות, ורמז על נכונותו להתפשר לגבי פרטי ההסדר
 החלקי.

הצהרות הנוקשות של דוברים מצריים, שנפחו בשימחה רבה עלידי עיתוני ישראל,
 נועדו לתצרוכת פנימית בלבד.

**גולדה הבינה שאינה יכולה לפטור את שר החוץ של ארצות-הברית
 בהצהרות ריקות, וכי הפעם אין מנוס מהתחייבות של ממש.**

רוג'רס לא יכול היה לחזור הביתה, כשבפיו הבטורה שמצריים גילתה גמישות, בעוד
 שצמם ממשלת ישראל אין טעם לדבר.

לגבי ההסדר הכולל לא היתה גולדה מוכנה לחתר במאומה. כי החיתור האפשרי היחיד
 הוא: הודעה על נכונות לחזור לגבול הבינלאומי בין מצריים וארץ-ישראל, במסגרת חוזה-
 שלום.

לכן היתה רק אפשרות אחת לחיתור משמעותי: הודעה על נכונות לנסיגת צה"ל מתעלת
 סואץ.

גולדה פתדה לתת בעצמה התחייבות כזאת, שמא ינצל זאת מחר משה דיין, כדי להציגה
 כשבכריכלי ולהעמיד את עצמו בראש מחנה הניצים.

**משום כך נקטה בתכסיס: היא הטילה על משה דיין לברר את פרטי
 הנסיגה עם עוזר-שרי-החוץ, ג'וזף סיסקו.**

דיין היה יכול לסרב, כמובן. אבל אז היה מציג את עצמו כלפי האמריקאים כאדם שאי
 אפשר לעבוד עימו, והיה מעורר על עצמו את זעם ממשלת ניקסון.

לכן לא היה דיין מוכן. הוא עדיין מקחה להיות לראש ממשלת-ישראל בהסכמת האמרי-
 קאים, ובתמיכת מערכת-הביטחון האמריקאית.

**לכן בחר ברעה במועוטה: לקבל על עצמו את ההתחייבות לנסיגה,
 הן מבחינה מוסרית והן מבחינה מדינית, תוך נאמנות לגולדה מאיר.**

לפגישה המכרעת, שנתקיימה בין דיין לבין סיסקו ביום ו', ושצבא-הצלמים לא טרח
 להנציחה, בבולמוס הכללי של הביקור, נכת עוד אדם: שמחה דיניץ, איש-אמונה הפרטי של
 גולדה מאיר.

„הוא מילא שם תפקיד של רשם-קול“, התלוצץ אחד מראשי המישטר.

סיסקו לוחש
 ליגאל אלון, שעה שרוג'רס לוחץ את יד גולדה. במשך כל
 המישחק עמד אלון מן הצד, בכוונה ברורה לתת לדיין
 להסתבך הפעם בהבטחות נסיגה. התמונה מראה: רוג'רס מייצג, סיסקו פועל.

שהתחרו ביניהם באי-אמירת דבר. הוא לא קיבל תשובה אף לא על אחת משאלותיו:
**האם התקרב השלום? האם התרחק? האם השיג רוג'רס משהו?
 האם יצא כיריים ריקות? האם קטן המרחק בין עמדות גולדה ו-
 סאדאת, או להיפך?**
 אף אחד מן ההודעות והניחושים לא הכיל מידע של ממש על מה שהתרחש באמת באותם
 ימים קדחתניים.

האונס של דיין

**אמת היא זו: חלה התקדמות משמעותית לקראת „הסדר חלקי“, הכולל נסיגה
 ניכרת של צה"ל מתעלת-סואץ.**

**התרגיל של גולדה היה טמון בכך שהתחייבות זו לנסיגה נרשמה על
 שמו של משה דיין.**

עוד לפני שהגיע רוג'רס, כבר היה ברור לגולדה שהפעם היא תצטרך לחתר ויתור ממש.
 התקוה האחרונה למניעת צורך זה היתה שנשיא מצריים יסוג מהסכמתו לשלום.
אולם הדיווחים מקהיר היו מרכאים ביותר (לגבי גולדה): סאדאת